

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: N/211-0/2015.	
Bevezetett: 2015 JAN 13.	
Példány: 3	Kezelőiroda: PS
Melléklet: 3x4 db	

Rólt. el. PC

Nyíregyházi Törvényszék Gazdasági Kollégium Nyíregyháza	
2014 DEC - 1.	
Példány: 3+1 Közv. n. f 2x1	(8)
Az ügyirat száma: 140/781/14/8	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

██████████ (██████████, ██████████, ██████████) képviseletében ██████████ egyéni ügyvéd (██████████, ██████████, ██████████) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27.§ a) és b) pontja alapján a Kúria Gfv. VII. 30.004/2014/5. számú közbenső ítéletével szemben a Debreceni Ítéltábla Gf. III. 30.107/2013/9. számú ítéletére és a Nyíregyházi Törvényszék 7.G.15-12-040.071/27. számú ítéletére kiterjedően törvényes határidőn belül az alábbi

a l k o t m á n y j o g i p a n a s z t

terjesztem elő a Tisztelt Alkotmánybíróság elé:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Gfv.VII. 30.004/2014/5. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét és azt semmisítse meg a Debreceni Ítéltábla Gf. III. 30.107/2013/9. számú ítéletére és a Nyíregyházi Törvényszék 7.G.15-12-040.071/27. számú ítéletére kiterjedően mivel sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdését és a XV. cikkét.

I N D O K L Á S

A Kúria Gfv.VII. 30.004/2014/5. számú **részítéletét** az Indítványozó jogi képviselője 2014. szeptember 30. napján vette kézhez, jelen alkotmányjogi panaszt az ezen időponttól számított törvényes határidőben nyújtom be.

Az alábbiakban részletesen kifejtendőik szerint jelen ügyben a megtámadott bírósági ítéletet érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség áll fenn, így az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 29.§ értelmében az alkotmányjogi panasz befogadható.

I.

Előzmények

A tényállás releváns elemeit az alábbiak szerint terjesztem elő:

A 7.G.15-12-040.071/27 számú polgári per előzményei

A ██████████ ██████████ i ██████████ b) Korlátolt Felelősségű Társaság (Cg. ██████████) 2004.január 21. napján felszámolás alá került és 2009. december 02. napján törölték a névjegyzékből. Az indítványozó a felszámolást megelőzően a ██████████ Kft kölcsöntatozásaiért a családi házukat ajánlotta fel fedezetül, a kft másik három tulajdonosával együtt.

A családi házakra bejegyzett keretbiztosítéki jelzalogot a felszámolás során jogilag tisztázatlan körülmények között a ██████████ Kft és a ██████████ Kft. szerezte meg 2004

augusztusában. A megszerzett jelzálogjogot fenyegetésre, zsarolásra, kényszerítésre használták fel [REDACTED] és családjával szemben, aki a [REDACTED] Kft, [REDACTED] Kft és a [REDACTED] Kft ügyvezetője is volt.

A [REDACTED] Kft és a [REDACTED] Kft. vezetői a fent megnevezett Kft-k normális működését ellehetetlenítették, törvénytelenül engedményezési szerződéseket kényszerítettek ki. Indítványozó 2010 nyarán minden részletre kiterjedő, okirati bizonyítékokkal alátámasztott feljelentést tett az általa is vezetett cégek vonatkozásában a Szabolcs- Szatmár- Bereg Megyei Főügyészségen több bűncselekmény (pénzmosás, hűtlenkezelés, zsarolás, stb.) gyanúja miatt.

A hitelezői veszteségek csökkentése érdekében tett feljelentést követően a Szabolcs- Szatmár- Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság Gazdaságvédelmi Osztálya 15000/212/2010/bü. ügyszámon nyomozást folytatott, melyet bűncselekmény hiányában egy év múlva megszüntetett.

2012. április 04. napján kelt B.5052/2010/18-III. számú határozatával a Nyíregyházi Városi Ügyészség kizárólag, a büntető feljelentést tevő indítványozóval szemben emel vádat csődbűncselekmény miatt a [REDACTED] Kft. működésével kapcsolatban, az együttes jegyzéssel szereplő ügyvezetőtárs mentesült a felelősségre vonás alól. A Nyíregyházi Városi Bíróság 43.B.697/2012. számú büntető ügy első tárgyalási napját 2012. december 4. napjára tűzte ki, melyen lényegében kontrollálta a vádat, a vádlott bizonyítási indítványát érdemi indoklás nélkül elutasította.

A NAV 2012 nyarán, a Nyíregyházi Törvényszék **7.G.15-12-040.071** számú polgári peres eljárásában kérte az ügyvezetők felelősségének megállapítását. A bíróság az első tárgyalást 2012. július 10. napjára tűzte ki, az idéző végzésben az indítványozót (I.rendű alperest) **nem tájékoztatta a törvényszék a kötelező jogi képviselőről.**

Az indítványozó tartózkodási helye, munkahelye Nyíregyházától közel 400 km-re van. Munkahelyi elfoglaltsága miatt fiának adott meghatalmazást az első tárgyaláson való képviselőre. Az első fokon eljáró bíróság hatálytalanná nyilvánította az I. rendű alperes meghatalmazását és az által előzőleg írásban megküldött beadványát is. **Számára az első tárgyalási nap teljesen eredménytelenül zárult, nyilatkozataival joghatást nem válthatott ki, bizonyítási indítványt nem tehetett.** Ellenben a két jogi képviselővel jelenlévő felperes és szintén két jogi képviselővel jelenlévő II. rendű alperes nyilatkozatait meghallgatták, bizonyítási indítványait megtehették.

A folytatólagos tárgyalás 2012. szeptember 25. napjára kitűzött második tárgyalási napon (első tárgyalási napra idézetként) az indítványozó személyesen megjelent, jogi képviselője előre jelezte a Törvényszéknek, hogy egy másik bíróságon folyamatban lévő per miatt nem tud részt venni a tárgyaláson. A tárgyaláson a **jogi képviselő nélkül jelenlévő I. rendű alperest tanúként hallgatta meg** a bíróság és szembesítette a II. rendű alperessel két jogi képviselőjének jelenlétében.

A polgári per folyamán bizonyítási indítványát –tanú meghallgatás, szakértő kirendelése -, annak ellenére nem fogadta el a törvényszék, hogy írásban minden egyes beadványában kérte. Bizonyítási eljárást nem folytatott le a Törvényszék, ítéletét a törvényt sértő nyomozási cselekmények során tett tanúvallomásokra és a kényszerítés hatására aláírt valótlan tartalmú okiratokra alapozta, amit a Nyíregyházi Járásbíróság 43.B.697/2012. számú büntető perében tulajdonképpen az ítéleti tényállás alapjául vett.

„ Ami a büntetőbíróság által megállapított tényállással történő részbeni azonosságot illeti, a jogerős határozat, így a Pp. 4. § (2) bekezdése szerint nem érvényesülő kötőerő hiánya ellenére is rögzíthető, hogy a polgári perben eljáró bíróság a peres felek nyilatkozatainak, jogi képviselőjüknek jogi érvelésén túlmenően **lényegében bizonyítási eljárást nem folytatott le**. Az általuk csatolt okiratokat értékelte, a nyomozati iratokat beszerezte és annak adatait értékelte, így lényegében azonos bizonyítékok (valamint a felperes és a II. rendű alperes előadása) alapján kellett a felperesi kereseti kérelem alapjául szolgáló szerződésről, illetőleg bizonylatról állást foglalnia.” (I. fokú Ítélet 15. oldal utolsó bekezdés)

Részben a fentiekben is megjelölt védelemhez való jog sérülése miatt fordultam a T. Kúriához, jelenleg BFV. I. 693/2014/4. szám alatt felülvizsgálati eljárás van folyamatban.

II.

Az Alaptörvényben biztosított jog megnevezése:

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, **független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.** (2) **Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.**”

Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt **törvény előtti egyenlőség elve**.

III.

A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme

A Nyíregyházi Törvényszék 7.G.15-12-040.071/27 számú ítélete az eljárás valamennyi körülményének együttes figyelembe vételével, az eljárás egészére tekintettel nem felelt meg az alkotmányos előírásoknak.

Az eljáró Törvényszék az I. rendű alperest a 2012. július 10. napján megtartott tárgyalására történő idéző végzése, és a kereseti kérelmének megküldése során egyáltalán **nem tájékoztatta a kötelező jogi képviselőről**, ezzel korlátozta a védelemhez való jogát, valamint az eljárás többi résztvevőinek jogtalan előnyt biztosított azzal, hogy előadhatták érvelésüket, bizonyítási indítványt tehettek. Különös súlya ennek az eljárási szabálytalanságnak azért van, mert a Törvényszéknek tudomása volt az indítványozóval szembeni folyamatban lévő büntető eljárásról, arról hogy az I. rendű alperes álláspontja homlokegyenest más, mint a II. rendű alperesé és ennek ellenére nem biztosította az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben is lefektetett pártatlanságot. A II. rendű alperes minden felelősséget az I. rendű alperesre hárított, védve és leplezve azokat (a ██████████ Z Kft-ben is 20%-os részesedéssel rendelkező tagot), kiket feljelentésében az I. rendű alperes megnevezett, és akik tulajdonképpen ténylegesen rendelkeztek közel 150 millió Ft sorsárról. **A felek közötti ellentmondást fel kellett volna oldani az eljárás során, de erre tényleges bizonyítási eljárás hiányában nem kerülhetett sor.**

Álláspontom szerint a Nyíregyházi Törvényszék további eljárásjogi trükközésekkel akadályozta az indítványozó vonatkozásában az 1952. évi III. törvénynek a bizonyítási eljárásra vonatkozó szabályainak érvényesülését. **Alkotmányos szempontból elfogadhatatlan az a tény, hogy sem a büntető bíróság, sem a polgárjogi igényt elbíráló**

törvényszék nem adott helyt az indítványozó bizonyítási indítványának, ezzel egyoldalúvá téve a Pp.3. § (5) bekezdésében megfogalmazott szabad bizonyítási rendszert.

Az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták, az első fokon eljáró bíróság pedig iratellenes megállapítást tett az indítványozó bizonyítási indítványaira, ezt támasztja alá a felülvizsgálati kérelem 6. oldalán megfogalmazottak is:

„Mellőzhetetlen lett volna a perben **igazságügyi szakértő, könyvvizsgáló és [REDACTED] [REDACTED]** tanúkenti meghallgatása. A másodfokú ítélet nem adta magyarázatát annak, hogy miért mellőzte bizonyítási indítványunkat tehát a jogerős ítélet sérti a **Pp. 221. § (1)** bekezdésében írtakat. Az elsőfokú ítélet megállapításával szemben nem volt elkésett a kérés, ugyanis **az ellenkérelem is tartalmazta ezt az indítványt.**

„*Ennek értelmében indítványozom könyvszakértői véleményt beszerzését arra vonatkozólag, hogy a gazdasági események ténylegesen a valóságban végbe mentek-e, illetve adott tartalommal mentek-e végbe.*” (július 10.-i tárgyalásra beadott ellenkérelem 6. oldal 2. bek.)

A 2012. szeptember 24. napján kelt beadvány szerint pedig az abban foglaltak joghatás kiváltására is alkalmasak lettek.

Az alperesek felelősség alóli mentesülése körében van annak jelentősége, hogy a kölcsönszerződésekben megjelölt pénzüsszeget átvették-e.

Ennek megállapíthatósága körében nyilvánvalóan a legfőbb bizonyítási eszköz a szakvélemény lett volna, hiszen egy adott cég vonatkozásában a jövedelmi, pénzügyi és gazdasági viszonyok a rendelkezésre álló vagyon megállapítása különös szakértelmet igénylő kérdés.”

A perben a szakértő nem jogkérdéseket tárgyalt volna, hanem jogkérdésekben történő helyes állásfoglaláshoz szükséges szakmai kérdésekre adott volna választ – sértült a Pp. 3.§ (2); (3) bekezdése.

Alkotmánybírósági határozat szerint, **"Formailag csak büntetőügyekben irányadó előírásai közül a tisztességes eljárásnak - az Európai Emberi Jogi Bíróság következetes gyakorlatából is kitűnően - elismert eleme a „fegyverek egyenlősége”. amelynek polgári perekben is érvényesülnie kell."** [15/2002. (III.29.) AB határozat, ABH 2002.118.].

Az Emberi Jogok Európai Bíróság joggyakorlata szerint a "fegyverek egyenlőségének" elvéből következik, hogy mind a büntető, mind a polgári perben félként részt vevő személyeknek is jogukban áll tanúbizonyítást indítványozni. **Az ilyen indítvány elutasításának kizárólag az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 6.cikkének (I) bekezdésének szem előtt tartásával lehet helye. A "fegyverek egyenlőségének"elve alapján a perbeli feleknek ésszerű lehetőséget kell biztosítani arra, hogy álláspontjaikat és bizonyítékaikat bemutassák, mégpedig olyan módon, hogy semmiképpen ne kerüljenek az ellenérdekű félhez képest lényegesen rosszabb helyzetbe** (*Wierzbicki kontra Lengyelország ügy, 2002. június 18., No. 24541/94, 39.S; Dombo Beheer kontra Hollandia ügy, 1993. október 27., No. 14448/88, 31-33.S).*

Fentiekből következik, hogy alperes bizonyítási indítványainak módszeres elutasítása alaptörvény- és egyezményellenes, azzal ugyanis, hogy az eljáró bíróságok (sem a büntető, sem a polgári perben eljárók) egyetlen érdemi bizonyítási indítványnak sem adtak helyt, annyival hátrányosabb helyzetbe hozták alperest a perben, mely sem az Alaptörvénnyel, sem az Egyezménnyel nem egyeztethető össze. **Alperes egyszerűen nem volt abban a**

helyzetben, hogy állításai igazát objektív és általános elfogadott bizonyítási eszközökkel alátámaszsa, ami a fegyveregyenlőség elvének - azaz az Alaptörvény XXVIII. cikkének és az Egyezmény 6. Cikkének - sérelmére is vezetett.

Önmagban az a tény, hogy a II. rendű alperes bizonyítási indítványa is elutasításra kerültek nem indokolhatja az I. rendű alperesi bizonyítási indítványainak elutasítását, azoknak a fenti alkotmányos elvek értelmében és a Pp. szabályainak helyes alkalmazásával helyt kellett volna adni, az ott elhangzottak az eljárás anyagának részévé tenni, és a döntést ezekre a bizonyítékokra is alapozva kellett volna meghozni.

Valójában, rejtve a bíróság az indítványozó szabad bizonyítási lehetőségének lényegét vonta el. A bíró - ezzel a gesztussal - saját szabadságát lényegesen felfokozta, megvonva ezt a szabadságot a - bizonyításra kötelezett - I. rendű alperestől.

Ártatlanság véelme

Az **Emberi Jogok Európai Egyezménye** a Tisztességes tárgyaláshoz való jogról szóló 6. cikkében utal rá:

2. Minden bűncselekménnyel gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően meg nem állapították.

Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 14. cikke is kiemeli ezt a fontos büntetőjogi alapelvet:

2. Bűncselekmény elkövetésével vádolt minden személynek joga van arra, hogy ártatlannak tekintsék mindaddig, amíg bűnösségét a törvény szerint be nem bizonyították.

Az Európai Unió **Alapjogi Chartája 48. cikkében** foglalkozik az ártatlanság véelmével

Az ártatlanság véelme és a védelemhez való jog

(1) Minden gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően meg nem állapították.

(2) Minden gyanúsított személy számára biztosítani kell a védelemhez való jogának tiszteletben tartását.

A nemrég elfogadott Alaptörvényünk szerint:

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, *független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.*
(2) *Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.*”

Az **ártatlanság véelme** elsősorban a büntetőjogi felelősség elbírálása során a döntésre jogosított részéről az elfogulatlan, pártatlan megközelítés követelményét szolgálja, ehhez kapcsolódóan a megalapozott bizonyítás kötelezettségét, továbbá a prejudikáció tilalmát. Mindez egyben garanciális jelentőségű akadályát képezi annak, hogy az eljárás alá vont személy a felelősség megállapításával járó hátrányos jogkövetkezményeket a felelősségének

megállapítása nélkül szenvedje el.

A Nyíregyházi Törvényszék ítélete az indoklás alapján Nyíregyházi Városi Bíróság büntetőügyben hozott nem jogerős döntésén alapul.

Tekintettel a jogerős döntés hiányára az indítványozó álláspontja szerint az elsőfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha vagy lefolytatja a megfelelő bizonyítást és az alapján tárja fel a per eldöntéséhez szükséges tényállást vagy ha az eljárást a Pp. 152. § (1) bekezdése alapján felfüggeszti és megvárja a büntető eljárás jogerős lezárását. Jelen esetben a Nyíregyházi Törvényszék mindkét törvényes lehetőséget elutasítva jogszabálysértő határozatot hozott a büntetőeljárás jogerős befejezését be nem várva, és saját bizonyítás lefolytatása nélkül állapította meg a perbeli tényállást.

Elfogadhatatlan, és alkotmányjogi szempontból is aggályos a Pp. 4.§ (1) bekezdésében megfogalmazott szabadbizonyítás elvének bírói kiterjesztő értelmezése a jogerősen még el nem bírált büntető ügyre. Aggályos, mert sérti a bírói pártatlanság az Alaptörvényben megfogalmazott követelményét, hiszen az un. prejudikáció tilalma egészen az érdemi döntés kihirdetése pillanatáig fennáll, ennek a kívánalomnak az első fokon eljáró bíróság nem tette eleget, az Indítványozó vonatkozásában.

Az Európai Unió Bizottságának **az ártatlanság védelmére vonatkozó, 2006. április 4-én Brüsszelben kelt Zöld Könyve szerint, az ártatlanság védelme sérelmet szenved, amennyiben a vádlottra vonatkozó valamely határozat azt a véleményt tükrözi, hogy a vádlott bűnös, anélkül, hogy bűnösségét a törvénynek megfelelően bebizonyították volna.** Ezzel összefüggésben megállapítható, hogy egy bizonyítási eljárást nélkülöző polgárjogi döntés, mely kizárólag a vádhatóság által még bizonyítatlan okiratokon és tanúvallomásokon nyugszik az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében megfogalmazott ártatlanság védelmére tekintettel bármilyen jogkövetkezmény alkalmazása minden jogalapot nélkülöz.

Az első fokon eljáró Törvényszék jogerővel ruházta fel a Nyíregyházi Járásbíróság 43.B.697/2012. számú büntető ügy nem jogerős döntését, ezzel megdőntve az ártatlanság védelmét.

Törvény előtti egyenlőség elve

Az ügyfélegyenlőség elve szerint - amely a tisztességes eljárás tágabb koncepciójának egyik eleme - mindegyik félnek biztosítani kell az ésszerű lehetőséget, hogy ügyét olyan körülmények között adhassa elő, mely az ellenfeléhez viszonyítva nem hozza őt hátrányosabb helyzetbe.

Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt törvény előtti egyenlőség elvének sem tett eleget a Törvényszék, hiszen az azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkező II. rendű alperes, tekintetében a jogszabályokat betartotta, míg az indítványozóval szemben nem. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a diszkrimináció alkotmányos szinten abban az esetben vizsgálható, ha a hátrány az azonos helyzetben lévők által alkotott körön belül (homogén csoport) következik be, a fentiek fényében a hátrányos megkülönböztetés megvalósult, azzal, hogy a Törvényszék a kötelező jogi képviselétről nem tájékoztatta az indítványozót és eljárásjogi cselekményeket folytatott le az I. rendű alperes kizárásával. Folyamatban lévő büntető ügy iratait ismertette meg a II. rendű alperessel, hol ott a büntető ügyben az iratok teljes körű megismerésére nem lett volna jogi lehetősége.

Ráadásul ezzel törvénytörtően járt el, hiszen a II. rendű alperes, aki ügyfelemre vonatkozó büntető eljárásban csakis az őt érintő iratokat ismerhette volna meg.

A fent előadott tényállás alapján állapítsa meg a Tisztelt Alkotmánybíróság, hogy a fent jelzett számú ítéletek Alaptörvénybe ütközését, mivel azok sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdését és a XV. cikkét.

Az Alkotmánybíróságról szóló törvény 2011. évi CLI. Számú törvény 43 § (1) és (2) bek. alapján az érintett bírói döntéseket semmisítse meg és kötelezze a Nyíregyházi Törvényszéket új eljárás lefolytatására.

Végezetül kérem az Abtv. 52.§ (5) bekezdése értelmében az Indítványozó adatai zártan kezelését.

Debrecen, 2014. november 26.

Tisztelettel:

